

خطی - فهرست شده

۲۶۱۱

بر استراحت کلی آن مردم بختی در وقت
در مدد کس بر استراحتی دو عدد در افرات
مکتب بر استراحتی در مدد کس - شامل

کتابخانه مجلس شورای ملی

۱۹۳۴

موضوع کتاب

مؤلف

موضوع کتاب

۲۳۸۹۵

شاره دفتر

۲۱۹۸

۱۳۸۱

بازرسی شد
۲۷ - ۲۶

نقش - فهرست شده -

۲۶۱۱

از دید شد
۱۳۸۱

۱	
۲	
۳	
۴	
۵	
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	
۱۶	
۱۷	
۱۸	
۱۹	
۲۰	
۲۱	
۲۲	
۲۳	
۲۴	
۲۵	
۲۶	

همال سینه دارون زبک کشتن
چو از غنچه عمارت بیرون آمد
سطر را ده تابان و درخت سیاه
خاک گلشن کفایت لایق
آب چشمه حیوان تا یک که آید
بنا شده آفتاب از نه روز و نه
سپاس خا خضر و میخا خضر
ز هر کس که کردن بجزا خورده

اگر شاد و ده خای خروغ نرود
چراغ دوده چو آتش که طاقت
کلمه داره ایمن بطریقه
هر آینه بهشت از روی و
کف کوشش زین کفنه در تپ
هر آینه شاد بود و هر آینه
زوان فضلش که خوش بود عا
بمنوع انسان انسان بود با
کلام او هدیه است لا حرم و انا
ز آب چشمه آتش خروغ حکمت او
زبان او سخن عارفیست خا خا
ناز آینه با اندام ملک مستی
سحر که که صد آینه که که کب
پایه کرم خا خا خا خا خا

شال نکت اهرن زبک کشتن
بطریقه و در نه غنچه کفایت
نقشش از درختان چو صد سیاه
ز لاج چشمه جزت سواد سیاه
برکت که در میان سیاهی خا
خا و اینه که هر که کفایت
شانی نام خضر و میخا خا
هماره خا و سلام و درخت ارا

بصورت و صل که بر سیاه
ز لاج و در نه غنچه کفایت
چو خروادی ایمن نسود خا
یک در و خروادی ایمن
میم خا و در و کاف عا
کرا آب چشمه حیوان و اینه
چو خروادی ایمن نسود خا
کرباب بر افران خا و اینه
ز کفایت او خا و اینه
کتاب و خا و اینه
کرب و در نه غنچه کفایت
چو خروادی ایمن نسود خا
شک و اینه که کفایت
ز لاج عا خا و اینه

بناغ چو توبه سینه است
سحر را ی تره شاد آینه
از آن پس در شرم زبک کشتن
ترا ملک هنر شاد و اینه
چو از غنچه عمارت بیرون آمد
سطر را ده تابان و درخت سیاه
خاک گلشن کفایت لایق
آب چشمه حیوان تا یک که آید
بنا شده آفتاب از نه روز و نه
سپاس خا خضر و میخا خضر
ز هر کس که کردن بجزا خورده

چو از غنچه عمارت بیرون آمد
سطر را ده تابان و درخت سیاه
خاک گلشن کفایت لایق
آب چشمه حیوان تا یک که آید
بنا شده آفتاب از نه روز و نه
سپاس خا خضر و میخا خضر
ز هر کس که کردن بجزا خورده

چو از غنچه عمارت بیرون آمد
سطر را ده تابان و درخت سیاه
خاک گلشن کفایت لایق
آب چشمه حیوان تا یک که آید
بنا شده آفتاب از نه روز و نه
سپاس خا خضر و میخا خضر
ز هر کس که کردن بجزا خورده

زلفش اوده شده گشته و طره سبیل
هزار گل فرم شده خطه بیکان تر شیده
از دوطرفش رستان شده یک رستان
گنجه و برمن سایه دمن اوده و بر آ
زنجش مرغ جان رودر ششش اوده
خروشه اوده که گردن کدو شده برین
قشاده بر چمن اوده اوده اوده اوده
کون از فیض لبش نایده اوده اوده
چمن از سر سبز بهال غنچه و کوشه
ز لبش کهای که اوده چمن چمن
ز لبش جان غنچه که اوده اوده
ز لبش اوده اوده اوده اوده
کل اوده اوده اوده اوده اوده
زلفش اوده اوده اوده اوده
چون اوده اوده اوده اوده
تو کوئی اوده اوده اوده اوده
هر چه اوده اوده اوده اوده
لام اوده اوده اوده اوده
منال باغ غنچه اوده اوده
سحابه لرا اوده اوده اوده
رخش اوده اوده اوده اوده
زجوشش اوده اوده اوده
بشت اوده اوده اوده اوده

سند

سند که می به اوده اوده اوده
تسیر که می به اوده اوده اوده
زین اوده اوده اوده اوده
مزدخشی که اوده اوده اوده
فطام عالم اوده اوده اوده
از اوده اوده اوده اوده
و چون اوده اوده اوده اوده
تفا اوده اوده اوده اوده
زین اوده اوده اوده اوده
بسال اوده اوده اوده اوده
سپهر اوده اوده اوده اوده
کک مست اوده اوده اوده
ز اوده اوده اوده اوده
زهرشش اوده اوده اوده
ا ا ا ا ا ا ا ا ا
ر حنا می اوده اوده اوده
که اوده اوده اوده اوده
رخش اوده اوده اوده اوده
کک اوده اوده اوده اوده
چهار اوده اوده اوده اوده
کند اوده اوده اوده اوده
رو اوده اوده اوده اوده
فی اوده اوده اوده اوده

[illegible]

۱۰ خوار و خوار بود از دل در ۱۰
 ۱۱ خونی که شیر شد شیر آبش ۱۱
 ۱۲ زمان دور وقت خواند فخر ۱۲
 ۱۳ تا باده خانه جان در ۱۳
 ۱۴ بر پیش تیغ حاکم آید سپهر ۱۴
 ۱۵ کوچه پس کوچه آمد و شیر ۱۵
 ۱۶ جوانیت تا به این آید فخر ۱۶
 ۱۷ که بچسبیدان بشا و صحر ۱۷
 ۱۸ خندان در آید ترسند ۱۸
 ۱۹ افروزان بخت و دین فخر ۱۹
 ۲۰ دانه خاک که در کوزه شد ۲۰
 ۲۱ طراش بود ای چنین دیگر ۲۱

آنچه من خرم رسدانی بدین کس
 که هر که در این عالمی که خدا
 بر کمال من یکدیگر خست
 گویم در هر کس خدای جان
 ز انجمنی که در آن خدای جان
 هر کس باشد بدین کس
 آتش در هر کس است
 هر که خست استاده در این
 من در هر کس
 آن در هر کس

تا که در کمال علم و فهم خود
 راه را در این حیرت گاه از نظر برب
 آفری که گشت خفته در این راه
 خدمت و مرخصه و من گریه و اندوه
 حق خدمت کردی که فایده ایست
 شد و شد و من فرزند خودیست
 این سحر و جادو است از این راه
 و مراد است از این راه و اندوه
 این راه و جادو است از این راه
 این راه و جادو است از این راه

[illegible][illegible]

نخستین جوان فرزند پسران پسران
 که هر دو از کوه از پیش چشمش
 خیزد و این گوشت که از اندامش
 به حساب است چون شود جراحی
 آتاسا به زمین انداخته از کوه
 جوی کوه خافت ای میجا خوشتر

و قلعه که در نام مصاب
 یکی ترس طوار برق خافت
 یکی خط کبک جسم را زایل
 یکی خط هر ملک از ماضی
 یکی خط قضا علی ای رس
 یکی زامن و قضا آسمان را زایل
 یکی ملک جمال را جم عادل
 یکی ایوانی که بر جادول
 یکی دافع فدا کف کافی
 هر آنچه وین کند با فدا فضا
 نه با کوه و بان کند از تن
 یک رایت که در اقصیت رایت
 یکی با خطا شتابت غم
 و در کسیت قاتل اندوهی
 زهی را تر از صبا بی جرات
 ز راهی تر از قیامت عجب

عاف

بخت زاده است و طاعت
 شکران و تقابل هر بسیر
 پلکان میوه شکران
 تو که در هر که در شکران
 بین باز آید از شکران
 ز کوه داده ملک جرات
 به به شکران سرای جرات
 که بخت با امر و دعا رک
 ز کوهان تو ان کند از جرات
 به خطیب مغرب و ریخت کجا
 حساب بکین و جرات کشتی
 و داد و ستد و شکران
 قلم و دست و شکران
 به یوان شکران شکران
 زهی و در نهی تر از ملک
 زمین و ملک شکران
 ز اندیشه صوم و شکران
 چنان و کشتی که شکران
 و مری که در شکران
 کوهان کشتی که شکران
 چنان و شکران که شکران
 کشتی که شکران
 کشتی که شکران

ز کوه کسی چو در ماضی
 هم از خطا بپیش غاب
 زخم و زخم از خطا
 بهر از خطا و شکران
 روانی که در شکران
 نقاشی که از شکران
 ملک بیت را از شکران
 که بخت با امر و دعا رک
 ز کوهان تو ان کند از جرات
 به خطیب مغرب و ریخت کجا
 حساب بکین و جرات کشتی
 و داد و ستد و شکران
 قلم و دست و شکران
 به یوان شکران شکران
 زهی و در نهی تر از ملک
 زمین و ملک شکران
 ز اندیشه صوم و شکران
 چنان و کشتی که شکران
 و مری که در شکران
 کوهان کشتی که شکران
 چنان و شکران که شکران
 کشتی که شکران
 کشتی که شکران

[illegible]

دستم بر دست بست
 آنچنان دادم که دست اری
 باجم هر که بر او بسته
 عمره من بین بران است
 و هم از اعرات صفرا
 لرزانان تن زنت را
 اگر ایش بر ملک است
 آنکه هر دو کین او را به
 پیشش نهاده شکرش مرغ
 یک بر شش خافیر سیم
 شع او که گفت او که هر
 آنکه او باغ یک در اوست
 کلمی است در لبس بشر
 که زانو بدی فروغ نسیم
 روی اینست آفتاب سیم
 خارا و دو قام خسرو عمر
 باقش است ایامک
 مستحسن که بود در کرم
 چو قزای رسیده از صبا
 لطف او در رخ و روح فرا
 ای بهشت جهان که قیم
 دستش گرفت بر دهن
 خاد شوکت و جلالت را

که همان ایمنی مختصر است
 دستم بر دست او بران
 دانش که یک کین به جا کرد
 یک در دین حکم و چار کرد
 از حضرت چاکام بران
 چون دل خیم صدر زهر است
 آنکه شش بر پا ده است
 بر چه از دهانه خود شست
 پای بر ده و لغز غنم است
 دست باغ و دفع از اعرات
 دست او بر دود و صلاست
 در قیاس کلاه و در دست
 کین خولین در نایق بشر است
 کشی که بر ای در و فرات
 یک چرخ آفتاب شست
 او رفیع و دایه غفر است
 فزون و جان جهان است
 غایت کج دات کرد است
 عزم ارش من بر سر است
 قزو و عالم آن خاک است
 ز دانش سلطت تفریق است
 خوشه از آب چشم غفر است
 دیند سحر است

از شکسته غیر ز دل بگفت زبیر
 ضم تر به جنت اگر چه به خدای
 در یک روز از هزارگان خسته جوی
 غرسه زده از شر تیغ برده
 که چون شود چو پیشه شیران دران
 ای بس چلیپا که شود در هوا پی
 آقا بهر دشمن و خود دونه بود
 نوک سست از کبر خیم و نگار
 از سبقت در افتادن تو
 دنیا می کشد از بس نزد تو
 آتشگر و بر تو زور و شکست کار
 در دست من توانی شود سنان
 شام این قصه که گفته بر لب
 چو نیم از غرور بود یک خود با
 آن چو که نیم بود شیم دست
 گوشام و عصاره که چو کشد
 که چو غول می تو کشد می جانیت
 چون عیب و فسق کی نصبت دید
 جاری چو آب ام تو در گره و درشت
 آدی ای کیستی هر جا دیدن کن
 مگر آن خط کران که بردست او
 در بر او که هست از پره زلی پودل

ای که از خنده تو از رخ بستم جان کن
 خاک می چاده سازد سنگش بر جان
 در کین کبریا می پای بر جان کن

خضر که پیش پیش من خشن و خشن
 تو پیش من خشن و خشن و خشن
 صیت او گرفت کیستی چو زهر و راه
 خاک در دهان و کینان کنه انسان
 که در پیش چشم یک یابی بود کا چشم
 خود میره از کینان زار و هستی
 آتشش ملک و بران زار و آلود
 نسبت و دشمنان کرد که کینان
 ای که در کینان خشن و خشن
 نرم کرد خیم شوم از ترس که او جرم
 چرخ بودی و خسته زار و خسته
 صاحتا تا از پیش تو خیم و خیم
 یاد آتش که خسته و خسته
 صیت لب را اگر اجدان سادان
 خفت یک سوز و خفت از ترس
 در دهان و در دست و در کینان
 هم زهر خونی کردی و دام و خشت
 خسته پیش لب تیغ و بند برین
 خود دانی که مرا است و دل و پش
 من خسته و خسته و خسته
 هر روزی می خورم و می خورم
 خود و دولت است این زهر و راه

ترک را که جاده هرگز نشن و خشن کن
 خضر او جان کنه و خشن و خشن کن
 زهر و راه را جاده صیان و خشن کن
 در مسافر و راه و خاک و خشن کن
 موی تر که ز جوشم و خشن کن
 که کینانی جاده و راه و خشن کن
 هر که در زاری آتش و خشن کن
 جیب سنان که بر کینان کن
 بر ملک چاده و راه و خشن کن
 که بر از امن از ترس که رسد کن
 زار و خسته و جاده و خشن کن
 در دهان و در دست و خشن کن
 تر پیش از سبقت و خشن کن
 نیستی دایان که خسته و خشن کن
 تا بود و زار و خشن کن
 تا طر از خسته و خشن کن
 خسته و خسته و خسته کن
 برتری زار و خسته و خشن کن
 اختیار و دست اگر که در کینان کن
 خسته و خسته و خسته کن
 و خسته و خسته و خسته کن
 تا بود و خسته و خشن کن

بی زود از دل اوست خضر و
 بخت زوای کسی ز لاله عمر
 تاج بهاران در خط لاله خندان
 خضر تو کجای چنانکه بر در آزار

لباس کنای یهوان ماه صاف
 کز آن آتش بر لب زیم و دیوان
 هائی من ای باطل علی حکم
 چه منج شب اکمل رافع لغت
 چه دم سپید بام تاب و بزم
 اگر خواهم عجب ساری نوغان
 و بیل بر دهن آرد زانی ناز
 چه طایرس بر خیزد از بله پیشان
 خراپه که در دهن خاوری
 شتر صحرای زوی هائی هارون
 شراپه از دهن جان آفاق ناله
 بر چشم پسته آینه بکوش
 چه بستمده در دست ای باغ پر
 نشسته از عاقل و عقاب
 از آن بی کون ترک گریست
 بجز باش آکل بونب کل
 ارمین ای چشم عاقل غریب
 شینه که کیم بهت در کینان

که در دهن جان زور بازو پیکر
 بر بی رایه تی ز ناله آخر
 سبزه ز طراف چه بار زنده سر
 یار تو خنده آن چنانکه بر تی در آرد

از آن آب گلگون از آن نقش تر
 و از آن آب گلگون مشهور و دگر
 تیز و منی کیبک طایرس پیکر
 بر کوس آیم از منج بر تر
 کشتی چه عقیقه ای سبزه کمر
 اگر خواهم عجب قسمی نوا کر
 و عطری فرور از کام شکر
 بسا غری می چون کمر تر
 کون بیل و از دهن آرد
 شد که از آن عقاب و لاله
 چه از ناله سوزنده جان سنده
 چه در بشته یخشان بیج و پیکر
 چه آتش مرستی ای کیبک که
 ز فرار آید که مرستی
 از آن بی کون ترک زنده
 بس بر ناله سبزه شتر صحرای
 بسا غری عاقل که در ده فر
 تر است که ریت دریم صخر

که در دهانت لبانت
 بچه سستی چیت بوی عجم
 جلی سبیل دین گریه بی
 بکشتی خنده که از پیش
 حاکمان سوار چون بخت بیل
 در آن خنده می که در نشان
 زخم که در شکست که تر آید
 سرب زده و در شکست که سبزه
 کشت از دهن که از پیش تیغ
 یک جبهه جان تاب ست کویا
 در دهن حرف و در جبهه خنیا
 چه در بشته از بکسر هائی
 سیر حرف و از دهن حرف و لاله
 و نقش سبزه و از دهن حرف
 در حرف چه در بشته خنیا
 و بکسر سبزه از دهن حرف
 زوای کشتن بکشتن خنیا
 بران عاقلین که در دهانت
 یک تر قشیه مطبوع و بکشت
 فرد خندان در دهن که ناله
 در دهن آید و در آن سبزه خاند
 اگر شکست و ای عین زوای
 در دهن خنده و از دهن خنده

که در دهانت لبانت
 بچه سستی چیت بوی عجم
 جلی سبیل دین گریه بی
 بکشتی خنده که از پیش
 حاکمان سوار چون بخت بیل
 در آن خنده می که در نشان
 زخم که در شکست که تر آید
 سرب زده و در شکست که سبزه
 کشت از دهن که از پیش تیغ
 یک جبهه جان تاب ست کویا
 در دهن حرف و در جبهه خنیا
 چه در بشته از بکسر هائی
 سیر حرف و از دهن حرف و لاله
 و نقش سبزه و از دهن حرف
 در حرف چه در بشته خنیا
 و بکسر سبزه از دهن حرف
 زوای کشتن بکشتن خنیا
 بران عاقلین که در دهانت
 یک تر قشیه مطبوع و بکشت
 فرد خندان در دهن که ناله
 در دهن آید و در آن سبزه خاند
 اگر شکست و ای عین زوای
 در دهن خنده و از دهن خنده

که در دهانت لبانت
 بچه سستی چیت بوی عجم
 جلی سبیل دین گریه بی
 بکشتی خنده که از پیش
 حاکمان سوار چون بخت بیل
 در آن خنده می که در نشان
 زخم که در شکست که تر آید
 سرب زده و در شکست که سبزه
 کشت از دهن که از پیش تیغ
 یک جبهه جان تاب ست کویا
 در دهن حرف و در جبهه خنیا
 چه در بشته از بکسر هائی
 سیر حرف و از دهن حرف و لاله
 و نقش سبزه و از دهن حرف
 در حرف چه در بشته خنیا
 و بکسر سبزه از دهن حرف
 زوای کشتن بکشتن خنیا
 بران عاقلین که در دهانت
 یک تر قشیه مطبوع و بکشت
 فرد خندان در دهن که ناله
 در دهن آید و در آن سبزه خاند
 اگر شکست و ای عین زوای
 در دهن خنده و از دهن خنده

این چادر و بچ وری پیش
 اگر نام این نام آور
 چو سبک بر شیب یکبار
 در زشتی او را بگویند
 در صفای سحرین شکن
 باز شکرش در زشتی
 از آن روح کشت و زبانی
 در آن روز و هفت تابستان
 تو گوی و در بر حیش
 شست و شوی در آن کوی
 که مقام بر او شادمانی
 به حش او را بیاگره بری
 فرستد زنی و ستان
 هانا که در غده و بهشت
 ز آفرین طره خیزان
 به نیازت او زنی شادمان
 سحریتش از در غده
 ابراهیم خلیل شاه قاجار
 کشتن با بری که بر شادمان
 و کرد و نشان در و در شادمان
 شکر کشت در و در شادمان
 نوادر است که در و در شادمان
 بر و در شادمان

در و دی و ساحت آفرینش
 بر این زنی آفریده که
 زلفات چو زلال خضر
 چو پیر شب از شکر کشتش
 و طبعش در حش و در شادمان
 چو در آن کشت از بی شک
 در رسم او را در و در شادمان
 که از آن دخت و در و در شادمان
 که از آن نظم من و در و در شادمان
 سحر او بهیم در و در شادمان
 بر آن از آیت و در و در شادمان
 سحر او یک زدن بر آن فرزند
 با او این آمد خسر دانی

سحر چو زدن آفریده که در و در شادمان
 سحر او بهیم در و در شادمان
 بر آن از آیت و در و در شادمان
 سحر او یک زدن بر آن فرزند
 با او این آمد خسر دانی

و مستحسن کرد که خیران چنین
 را چه بد و اسان رخسار بگویند
 هر طریقی که خداوند بر ما نام
 تصدیق است نشسته و ایستاده
 از آن سپهر فرمان بجایگاه
 عیان و دم و صفت و حال
 بطریق خفته و بخت و بخت
 گویا پیشه صبا کرد و ایست
 بنیای دیوار سازد و گشت
 زلفی رخ و عریض جریح و قیام
 زبان و گشت آفریننده
 قفسه و سخنان و دیار و پناه
 نرفا چشم ز دیده و بخت
 بجز بخشش یک نرفته و از
 محرم عرف بود و صبر و ایست
 بسا دور و یاکار و خیر و دم
 کش و چشم جانین و پدید
 به خفته و در بخت و بخت
 کوکب شفیق آفریده و ایست
 شراب خور و مسود و بخت
 شراب خور و مسود و بخت
 شراب خور و مسود و بخت
 شراب خور و مسود و بخت
 شراب خور و مسود و بخت

1

[illegible]

[illegible]

در آن کار و من شده که ای جانان
 که کار و منی قید و بند بر کاران
 بدست بیست کنعان کاف حاجت
 در آن حالت بی باقی و دور
 بهین یار کار من شده باز و در آن
 سر و دست و گیت و پی و سیاه
 در هر چه ای سر و دست و سیاه
 زهره و جگر و دست و سیاه
 در این نام که در دست
 سر و دست و زهره و جگر و دست
 شیشه و گسی در دست
 قصیده است شرح قصه و در این
 وقت از هر چه در دست
 تو که در دست و در دست
 سحر و در دست و در دست
 زلفش در دست و در دست
 به دست و در دست و در دست
 سر و دست و در دست و در دست
 گفتن و در دست و در دست
 در آن حالت و در دست و در دست

بیاشنه زاده جهان افضل و منیر
که شایع فضل و منیر فقر و غنا دارد
بها که انفس و کبر نگار شمع امید
ز شایع آه و مرگزار چار چشم

ز کشتن کشتن کشتن کشتن کشتن
 یکیش کشتن کشتن کشتن کشتن کشتن
 بر دهنی او را احتیاج بود قضا
 کینه خادوم خدمتگران او خادمان
 میم حضرت او را خواهر از سر
 بنزد و دشمنی کینه آستان قوت
 یک قضا محال است با هم بخیر
 کینه خادوم با او خرم او پیش
 قضا رسته کشتن کشتن کشتن
 بسط نقش روی او را بر
 باغ شکر او رفت پاره شده
 چه بار بار در پیش طبع او را
 همان شکر طهر شکر شکر شکر
 بر سر باغ فصل در شکر کوه کوه
 باغ خرم آن شکر شکر شکر شکر
 و کوه خرمی شکر شکر شکر شکر
 چنان که کشتن کشتن کشتن کشتن
 بوی کشتن کشتن کشتن کشتن
 کل قیامت ز دست تو بر دار
 همان و داد و از دست تو بر دار
 هر چه ای کشتن کشتن کشتن کشتن
 چینی با تو تو شکر شکر شکر شکر
 حکام تو را اسرا سهری چینی

بخت آن یک شکر شکر شکر شکر
 یکیش کشتن کشتن کشتن کشتن
 بر دهنی او را احتیاج بود قضا
 کینه خادوم خدمتگران او خادمان
 میم حضرت او را خواهر از سر
 بنزد و دشمنی کینه آستان قوت
 یک قضا محال است با هم بخیر
 کینه خادوم با او خرم او پیش
 قضا رسته کشتن کشتن کشتن
 بسط نقش روی او را بر
 باغ شکر او رفت پاره شده
 چه بار بار در پیش طبع او را
 همان شکر طهر شکر شکر شکر
 بر سر باغ فصل در شکر کوه کوه
 باغ خرم آن شکر شکر شکر شکر
 و کوه خرمی شکر شکر شکر شکر
 چنان که کشتن کشتن کشتن کشتن
 بوی کشتن کشتن کشتن کشتن
 کل قیامت ز دست تو بر دار
 همان و داد و از دست تو بر دار
 هر چه ای کشتن کشتن کشتن کشتن
 چینی با تو تو شکر شکر شکر شکر
 حکام تو را اسرا سهری چینی

آتش دین دود این شمشیر
سپه دین و جهان کشت
شم بر آتش هر سال کشت
و ده عدان ازان پیش کرم
ز این کینه بیان شکر کشته
بر سر آن از پر سالت بستا
این زور چو پناه داده بود کرم
و پنج خضر و ان شکر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
ساخت بر فرش این دین کرم
در خلافت سر دین بر سر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
این ملک کشته بر سر کرم
داده دین تیغ خنده زار کرم
در بر آن یک نور احمد کرم
شمار عشق جانده است کرم
با دود و دود کشته کرم
آتش بر سر کشته دین کرم
در شمع آن بر آتش کرم
این یک در عهد عهد کرم
در شمع آن بر آتش کرم
الحق قاتل کلام کرم

آتش دین دود این شمشیر
سپه دین و جهان کشت
شم بر آتش هر سال کشت
و ده عدان ازان پیش کرم
ز این کینه بیان شکر کشته
بر سر آن از پر سالت بستا
این زور چو پناه داده بود کرم
و پنج خضر و ان شکر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
ساخت بر فرش این دین کرم
در خلافت سر دین بر سر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
این ملک کشته بر سر کرم
داده دین تیغ خنده زار کرم
در بر آن یک نور احمد کرم
شمار عشق جانده است کرم
با دود و دود کشته کرم
آتش بر سر کشته دین کرم
در شمع آن بر آتش کرم
این یک در عهد عهد کرم
در شمع آن بر آتش کرم
الحق قاتل کلام کرم

ای کرم

ای کرم دین دود این شمشیر
سپه دین و جهان کشت
شم بر آتش هر سال کشت
و ده عدان ازان پیش کرم
ز این کینه بیان شکر کشته
بر سر آن از پر سالت بستا
این زور چو پناه داده بود کرم
و پنج خضر و ان شکر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
ساخت بر فرش این دین کرم
در خلافت سر دین بر سر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
این ملک کشته بر سر کرم
داده دین تیغ خنده زار کرم
در بر آن یک نور احمد کرم
شمار عشق جانده است کرم
با دود و دود کشته کرم
آتش بر سر کشته دین کرم
در شمع آن بر آتش کرم
این یک در عهد عهد کرم
در شمع آن بر آتش کرم
الحق قاتل کلام کرم

ای کرم دین دود این شمشیر
سپه دین و جهان کشت
شم بر آتش هر سال کشت
و ده عدان ازان پیش کرم
ز این کینه بیان شکر کشته
بر سر آن از پر سالت بستا
این زور چو پناه داده بود کرم
و پنج خضر و ان شکر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
ساخت بر فرش این دین کرم
در خلافت سر دین بر سر کرم
آتش بر سر لاله بر آتش
این ملک کشته بر سر کرم
داده دین تیغ خنده زار کرم
در بر آن یک نور احمد کرم
شمار عشق جانده است کرم
با دود و دود کشته کرم
آتش بر سر کشته دین کرم
در شمع آن بر آتش کرم
این یک در عهد عهد کرم
در شمع آن بر آتش کرم
الحق قاتل کلام کرم

همداد و کشت را می آید
 اسان دوح کشیدگان کند
 اگر نه می خورید ابا کشت
 شایه می خورید ابا کشت
 سخت است ام از اولی که مردم ترا
 اگر چه در انصاف می خورید
 من آنچه دیده ام از خورشید که
 بصدق در آن وقت اگر خورم که
 بگوید از بی باور کشت که در آن
 بودی ان جسم و کور و خورشید
 بود کان تصور که در هیچ کان
 بگرد خط به کار خط خط کار
 از کور خط به کار از کور خط
 زجا می کور خط خط خط
 اگر کشت کشت و او می خور
 قال شد بیزدی که در کشت
 قال شد کشت و در کشت
 فان کشت کشت کشت کشت
 بکه شد چهار بخت کشت
 و ابدی اما کور کشت
 اگر کشت کشت کشت کشت
 شش کشت کشت کشت کشت
 شش کشت کشت کشت کشت

2

چو دست ز کس شویان زلف
 خرم کرد و هر چه کس در
 نور و آتش و آب و خاک
 باد از او و در حلقه زو بود
 جهان ملک داشت پادشاه
 که از ملک جیغها بارود
 که زورش کرد و در آن کشته
 که بسیار چو دریا و دریا بود
 تو خود ما دوستی تو را بود
 وین ساله بان منی مثل پادشاه
 بود و واسطه شخص شخص
 کان خلق چنان کرد که در تو بود
 که در تو اهل من مرغ مرغی
 درون آینه من نمای منگر
 حکایتش از حق نایا بود
 تمام طوطی است تو را و در
 دران و از کارها و از هر چه
 که گفت از بطور و منطق که
 گیت شاه و هر طایفه که
 که از نظر تو است اینست
 بهت عشق من یک کلمه
 فیه ربع سلسله ای تو
 بر غرغره از احسان و غیر

می کشد بیخود می جان پر
 شکی که در شاهان که در
 درویشی شکری آید را
 که در سبیل من تو که در
 بخت ملک و طوطی تو
 که در ساخت دل از او است
 درون ملک و طوطی تو
 خطاب کرد و هر یک که
 جواب داد و هر یک که
 حق بدل زمان و در آن
 اگر آینه کار که در
 بران که درون او که در
 تو که در ملک تو که در
 که در ملک تو که در
 و به چو آینه من بیخود
 من و تو که در
 و آینه بیخود تو که در
 که در من و تو که در
 که در ملک تو که در
 که در ملک تو که در
 که در ملک تو که در

شعر من قلاب روح و شعر تو قلاب
 شعر من آب روان و شعر تو آب روان
 شعر من آینه کوکب و شعر تو آینه کوکب
 شعر من عیان و شعر تو عیان مصطفی
 این چنین شعر من و این چنین شعر تو
 من چنان ناله کنم که آتشش فرا
 بر دولت صدر من پشت پدیا
 گلک او را غرور و یل از روی ملک از کف
 روی او در شرفین در آفتاب
 جدا و جدی در جوت هم از همان جود
 و در او بجایست که از کج جانت
 هست نایبش نیازی کاف از کاف
 هر دو در غرور و صبر و پاید سن
 ملک بر کمر افعی درین تیره افیم
 چشم است و درویشی و جودت درین
 بزم شکرت و سر برین جان فدای کرد
 چرخ این قدرت از ناله تو کوا به چین
 هست نیست بهشت را کی کی کزین
 نعم که بهشتش این در کزین غفلت
 خشتی از او ان جا و است بر من
 ملک از دانه کیش و کمال از کمال
 نیست ملک او که جاسد از دانه کز
 هر نشان ملک از دانه کز و جاسد

اگر

که در واصل من و صفت من
 شعر من کیش و شعر تو کیش
 این چنین شعر من و این چنین شعر تو
 من چنان ناله کنم که آتشش فرا
 بر دولت صدر من پشت پدیا
 گلک او را غرور و یل از روی ملک از کف
 روی او در شرفین در آفتاب
 جدا و جدی در جوت هم از همان جود
 و در او بجایست که از کج جانت
 هست نایبش نیازی کاف از کاف
 هر دو در غرور و صبر و پاید سن
 ملک بر کمر افعی درین تیره افیم
 چشم است و درویشی و جودت درین
 بزم شکرت و سر برین جان فدای کرد
 چرخ این قدرت از ناله تو کوا به چین
 هست نیست بهشت را کی کی کزین
 نعم که بهشتش این در کزین غفلت
 خشتی از او ان جا و است بر من
 ملک از دانه کیش و کمال از کمال
 نیست ملک او که جاسد از دانه کز
 هر نشان ملک از دانه کز و جاسد

شکوه از دانه کز و جاسد
 شکوه از دانه کز و جاسد
 شکوه از دانه کز و جاسد
 شکوه از دانه کز و جاسد

آن ی که شمشیر کین ز بیدارش
 کافیشش مشق مرقی شد و فز
 کاتب بر او کیش از آتش
 که چو از زلفش سیل بیا
 سکن دگر که خدا و کعبه دار
 سپید لبان زلفش خضرت
 کفر هادیه و اندوه گداز
 که موی می چپ بر روی پیش
 کمال قیامت چون بود زلفش
 سر این دل سوزانده اند که گویم
 بغیر و شمشیر کین خردش بر دهم
 دگر بزم دل نرسد
 بیانی غمگین دل دوازده

این خنده شمشیر کین از زبان
 کافیشش مشق مرقی شد و فز
 که خواب بر او کیش از آتش
 که چو از زلفش سیل بیا
 سکن دگر که خدا و کعبه دار
 سپید لبان زلفش خضرت
 کفر هادیه و اندوه گداز
 که موی می چپ بر روی پیش
 کمال قیامت چون بود زلفش
 سر این دل سوزانده اند که گویم
 بغیر و شمشیر کین خردش بر دهم
 دگر بزم دل نرسد
 بیانی غمگین دل دوازده

بخواه با ده دریا و یک ساک
 کنون که بستره زبون و لم خار
 حدیث زده و در میان سیاق
 دگر زان طعنه و زخم کجدار
 چه جایا کرد و خشم آجگار
 تمام سال از آن روی چون مبار
 ز سیل خون و دم بچسبند
 جمال خست کسی چه بکند
 ز سوز و غمش برآه ز خود چو چار

بخواه با ده دریا و یک ساک
 کنون که بستره زبون و لم خار
 حدیث زده و در میان سیاق
 دگر زان طعنه و زخم کجدار
 چه جایا کرد و خشم آجگار
 تمام سال از آن روی چون مبار
 ز سیل خون و دم بچسبند
 جمال خست کسی چه بکند
 ز سوز و غمش برآه ز خود چو چار

دین

ببینم ستم است یک صفت
 که کوخین بر ناست شمشیر
 زمین بر روی آید از شمشیر
 چو در دامن آید که از دست
 خود الم تب و تاب شد و نه
 از زلفش تو گوید و در خاک
 راست دهن از آن زلفش
 که در آید چو آتش زلفش
 کین تو صید دل جلا آن
 عین جفت و دین کفست
 کجای غمش از آن کرده
 کافیه بیده تا آنجا که شوا فی

ببینم ستم است یک صفت
 که کوخین بر ناست شمشیر
 زمین بر روی آید از شمشیر
 چو در دامن آید که از دست
 خود الم تب و تاب شد و نه
 از زلفش تو گوید و در خاک
 راست دهن از آن زلفش
 که در آید چو آتش زلفش
 کین تو صید دل جلا آن
 عین جفت و دین کفست
 کجای غمش از آن کرده
 کافیه بیده تا آنجا که شوا فی

در روی کیم که کشانم کبشی و
 آفرین از آتش نشان کیم از نشان
 بر چرخ آتش چرخان و جان و
 زان کیم کیم زلفش از کیم
 بر چشم و سر زلفش از کیم
 جانم زلفت و جانم زلفش
 از خطا و زلفش از کیم
 از خون و زلفش از کیم
 از زلفش از کیم
 از زلفش از کیم

در روی کیم که کشانم کبشی و
 آفرین از آتش نشان کیم از نشان
 بر چرخ آتش چرخان و جان و
 زان کیم کیم زلفش از کیم
 بر چشم و سر زلفش از کیم
 جانم زلفت و جانم زلفش
 از خطا و زلفش از کیم
 از خون و زلفش از کیم
 از زلفش از کیم
 از زلفش از کیم

بگویم زبان لب زو که دست
 بگوید کشت گلستان
 چرخ دوازده گره است
 شش پروردگار خدایان
 دریا پیش پیش است
 زارشان از حد و افاق
 هر کج وجود او را مسلم
 ز کاشش نقد حق کمران
 قضا و قسمت از دگر برود
 در آفتاب جهان کاشی مسک
 جهان از چادر کشت در شمس
 که از حد و حد بر قصه از خون
 بسکه از هم غمش که کارند
 بنامزد مستدار پیش
 ز کرمش که گشتی خوب
 فان بین مهرش که گشتی
 موقت از کشت و افق
 و خرد و ایمان حق نیست
 چو خوی یزداد از کشت و کوفت
 را که گشت که در ایام رخسار
 شایسته ای شکر را کشت
 قضا و قسمت از دست بی غم
 کجاست خاندان دانا و خرد

دانستم که آن نسیب درت
 چه دروید خوشتر از من
 بی تو که گزشت کرد و غم
 شست آید چشم ز غشا
 در پیش تو ای من کیست
 هر کس که با منم به عهد
 در تو را و در آن لطف یزدان
 چه اگر کش زبان نیشین
 ز آب بشیر و از علق ضرر
 زان که کشد زان که شستن
 تا آخر از سال افزون تخم
 بر آب جرم ایام کبار
 ذرات آن حساب درون کرم
 بر آلود قدرت تا بهین
 در دلت خوشک را در این

کز لاف می‌نمود تا
 قمار بر تخته سیاه تو بخت
 بازیگر داشت آیه مصور
 کز بوی خوش چون از پیاف
 به این آفتاب کز آواز اسکندر
 بهر کینه که گشاین مصطر
 را تیس صد از تو بود بهیم
 مقدم داری و اما او غر
 و کشت بهشت و افسانه دارد
 خود بهار در قفس سحر
 ریشخوری و شاد و بکبار
 جایت از کز ناقص کعبه
 گوشت کشت و بکبار فر
 رغن می‌آورد از دست تو هر
 غلت و صحن زرد ز بستر

[illegible]

تبارک اندازش بخشید و بار
بر برکتش گردن بر روی تو خاک
کنند و بر آقا قاضیین معمر
بنیم او که خوشتر ازیم بهشت
ز او در عالم است که بر لیاقت
به پیش زنده بهیشت است
ز کبر ز سر سازد ز سر آمدن

1142

[illegible]

[illegible]

1890

[illegible]

[illegible]

431

زاده ای تو هم ز غبار شدی
 ز غبار گشت جسد خویش
 دین فخر و مروت داشتی
 ز تاب کفران بخود نمیش
 ز کبر است و زور که تو را کرم
 کجاست شاهان کفران ز تابش
 پیش تو این بس نه بود و تا دشمن
 در حق تو چه زاری
 ز غبار خاستی تو را که
 ز غباری برین سجده گشت
 برین صفایت گزینت
 ز تو که چون آن طغیانست
 گشت حق تو را خاک را بدینست
 کجاست فخر آن کجاست ز غبار
 چاره ز تو کجاست چاره که
 در حق تو چه زاری
 ز غبار خاستی تو را که

سرای قیام قدر تو را دوستی بی پایان
 چه جهان چرخ سپرد و زمین سپید
 شکستش اندر سپهر تو را چنان
 شب سار نمی خورده و نه شربت
 گویند و لایب این چرخ غیبت و
 آتش گدازه شربت لب و
 گرم رشتش آرد در زمانه صفا
 فی زمانه که ملک آرد و تو ای
 ده کاش می دیدی و گدازه شربت
 در دهان مستی خالص در کعبه
 به کعبه صدق سزاوار که
 و خواجه نعم در هم گیر می
 خانه که از سلطان ملک
 که خیر و زمینش را بر تو نش
 که خیر و آفتاب و خورشید
 کسی درم شایسته از خورشید

لا غلام من اور سخت پشیمان
 قیام بخش من بشمارم پنداری
 که کز جانی بدست برده و کز
 یک روز و سوسه حاصل بدستین
 همان حریف عوف که دارد قدم
 باز خورده و درین پست گزیده
 کشتن چشم من با برهان
 که منیخ و سر و دست و تن
 چنان برده است و جان یکو که
 رفته و سوار که هم جان
 یک فرغ زده و من بر سر
 بر پشت جانگشایان نام
 تره و راه و رنج و غلام
 در آنکه و جانم و غلام
 و ایات هر خانه ام بسته
 و ام کای که بسته و زود
 بشم تیره که دردی از این خیزد
 ریزد و درویش و هر
 زود و غلام خاص که در تو
 جان کشد و در این گزیده

چه کیوان تو را قدر است
 ز پای تیرک پیشه
 که هیچ مردان کون خوشتر
 بشوی ای دل و شک که کوان
 برسم خود خرد و از رخسار
 یکایک عیت یکایک
 که من روشنی کون
 که یک عادت من برده
 و در که بر او رسیده
 و در دست که زین
 که یک کوه باور
 و حقیقتی زده که
 کوان زده و زده
 قنوت نگاه و
 و باغ غلبه که
 و ای که در
 و شام که
 یکایک که
 که که در
 که که در

میفرماید چون کوراهان بر درون
 توستان کشی اینان را بخت دارد
 نهال من می کشی و شمشیر کند
 واه که در دریا دل آشفته رس
 رنگ را خدا داد آنگونه در جوی
 در کجای کسی و خورشیدان بش
 دم زان خان لعل بخت یافت
 و گوی که خواست کوه چشم
 کجای گشت یا بختی و اگر
 درستی تخم از دستش بیه
 زان خلق چه شکم اگر بخت
 گوی از ره آشی و من گوی
 در کوه دست بخش می بایست
 که حیات شیراز با کفایت دور
 برای هر کس داده ام جانش
 اگر نه دلس گمان که چه در
 نه نهاده و دست نه نهاده
 رخسار و خج گمان آیه
 ز قمار و چه در خرم آروغ
 نه خج و بوزار و خشم
 نه خفا و زدم و بیکار
 زدم و خج و زدم و بیکار
 نه خفا و زدم و بیکار
 نه خفا و زدم و بیکار

نشان من که چون درون رخساره
 زنگش و کوه بر زار پیشتر
 ز غوغای کوهستان زلزله
 کمین آخر غایب استان من
 جهان بستم زار من چون جوی
 مرده در جهان جبهه جزو نیست
 چشم خلق دل را دلم نیست
 من چرا از دایم بدست عشق
 اگر گفت منت یکدور از حلاوت
 کان بری و هر شافا شک
 بخت کزنت من فاشا نه
 بایس فدام ز در جهان غریبی
 و عز از آن کجور استانی نیست
 و خفتن آن کز آنانی نیست
 و سرور و شنی چشم مردم افروغ
 اگر بدناسی کسان خفتند
 چه آخر کم دلم بود کما خوش
 ز عاریت نیز از نهبت
 ندلمی که بی حیف یکبار نیست
 ز کوه دایره بخندان زلفش
 بایس هم اگر نیست کوهستان
 خدای کوه چو کمان یک هم
 اولا تسلی از دهن زار کوهستان

زبان که آدم و شمس کجور نام
 کوه از حق نشسته ز افرا
 و نیست زلف کجور دستان
 کوه دستاخن بوم بسلا فام
 کوه خط خدی در زردی
 کوهی نیست زرد و ده جوی
 و من کسان کمان نیست فقام
 کوه جبهه مشهور هم کشته است
 کوه جبهه جبهه دایره ایست
 کوه خورده خفت نیاید دست
 بخت خاطر جوی خفت نام
 همان کوه همان بجز همان
 کوه سلا مشهور و بی جزو نام
 کوهی که هر کوه کشتی خفت
 کوه بایر از هر کوه دستا نام
 و نیست بخت و شایسته نام
 و جبهه اول و خفت نیست
 روان خشت از یک نفس نام
 زبان و یوسف هر یک خفت
 و کوه کمان خفته کوهی نام
 هر چه ملک زاده اول کوه نام
 کوه زرد و کمان رسیده نام
 سخن کوه خفته ترست بخت نام

1

شکر که قتل او در دست او
 که کشت زخم کشتن کاتم
 بر تو سیل و کوبه که گرفتو
 ز جگر خونی ز آب داده چرا که
 ریزه شود سپهر جهان شیر
 زان کشته های بی خبر کاتم
 بر بزم عشرت ز در کشت ایام
 زان کشته های بی خبر کاتم
 بر بزم عشرت ز در کشت ایام
 که دست خمر از ناله خنجر
 خورم بر تنم خیم ز در بزم
 بوز خراش ز باران ببارد
 زان فصل چو آتش بر آید
 بجای غم از باران در بزم
 زدن لوح و دریا کشتیم
 صباغ ده اردکانم که کشته شد
 تب و بزمه بستانم که کشته شد
 شام بود و زوی خلق ز در بزم
 بگوشه چو در گذارده شد
 خطه هر که پیش کرد از آید
 بر تن شیر که کاک بارستانم
 شده دست پر کس بر خطه ای
 خنجر و الماس زدن کاتم

مرد این قصیده را در روزگار
 جهان فرو خط را چنان که کاتم
 کینه شرم و درنده تیغ زدن
 سینه و جگر از آب داده کاتم
 قبا شود کشتن ز کاتم
 زمین شکسته کفری بی خاک اید
 بام شوکت و کشت کاتم
 زمین کشته کفری بی خاک اید
 بیام شوکت و کشت کاتم
 حمدرت زین از ناله قاتم
 چرای بزم کاتم قاتم
 بجای شمشیر از آید کاتم
 کینه قاتم بر صدر قاتم
 کینه قاتم بر صدر قاتم
 فرار خوش در کده اید
 مصافح زین از ناله قاتم
 کینه قاتم بر صدر قاتم
 شرم ز در کشت کاتم
 بدست زین بر بر قاتم
 حساب کاتم زین اید
 مصافح کاتم بر کاتم
 زین ز در کشت کاتم
 زین ز در کشت کاتم

شان هم مردم بدینگونه کردند
 فرودست که از ادبیت او سنجیدند
 فرودست که برود روزگار که برآید
 فرودست که رفتی یا نماندی
 ناله من هر گاه یقینت اخضر
 فرودست که یا که در ارم لبای
 فرودست که گشتان بدینگونه
 ناله من که اندک اندک
 فرودست که گشتی یا نماندی
 شاه راه و بار و بار و بار
 فرودست که در آید و نماند
 او فرودست که در آید و نماند
 آید جان شاه جهان شاه

من آن کس که زین بزم نمانم
نارنجها در آغوش دست من چنم
نارنج بهشت نارنجها در آن چنم
نارنج قلع عثمان نارنجها در آن چنم
کس آن بهشت برین را ندیده است
من در شربت برین کس برین چنم
خوارشکر برین در آن خود
بصل صفت دل در دیدگان چنم
زعام داده در رضا ترک کرده است
بالا نهاده و در شرب آفرین چنم
زهره زهره در آن شمشیر شرب
خدا کند خمره که شود در آن چنم
یکجا شرب در جان سفا که را
چو کعبه کعبه در آن چنم
زاد و آواز بخند و غوغو
دل غلب در آن چنم
زخنده و کسش که در آن چنم
چو چمن گل و شرب در آن چنم

25

[illegible]

پستل اندر باره و روضه گز
 طبعی از استیغاف و تقوا
 بیدار نشن زلال و مهر بار
 باز دور بختی از کز کز
 هر که با حیثی روز بخت
 روزنه گشتی به جهان در گشت
 سنان از دور افق هم این گز
 شافای از اندیش سخن از
 بیکر از کار از و خاک تو را
 ز تو قضا به تیغ از تو در قضا
 فانی بخت از تیغ نقد از تو
 بجا که گشتی کان تو که گشت
 در میان گشت که گشت
 ناز که گشتی که گشت تو که
 زمین تو که گشتی که گشت
 دور گشت از تو که گشت

یکیش از هم خندان
 با حق این از این
 بجا بخت از کز کز
 سبب از کز کز
 هر که گشت این از کز
 بخت بود از کز
 جان از افق این گشت
 روی از افق این گشت
 بخت به از کز
 زمین سو که گشت
 بای حیات از کز
 تقوا از کز
 بجا که گشت از کز
 بزرگ تو که گشت
 بختی که گشت
 بخت گشت از کز

چونید یکی را که پیش برسد
دین خیزد و طاعتش بخیزد
است به شایسته و در پیش
نشان و در پیش همواره که
کس چون دین اهل منزل
ارزشت و عرفان که شایسته
من جان شوم دین بخیزد
ذوق و دین که در پیش
آه که شد هر یک که
معاصله دین که
شیت و از خنده دین
قاف و دین که
زشت و دین که
زهر و دین که
نیت و دین که
کار و دین که
دین و دین که
بجه و دین که
فرح و دین که
زین و دین که
ایست و دین که
نار و دین که
زشت و دین که

بر سحر کاه ز در شکر کشت در دام
 خورشید در باغ جان خوار و بی گناه
 کز در و درش از جعدش سر برافکنی
 بکین بر لبش آهوی برادران بی گناه
 از چشم لبش بر شد از دست زان
 زان خاتونان زینت کوهل و کز
 در چشمش متیغ ز نغمی جزایم
 تاب و روان بر دردم بدر کام
 از چه جانان جانفش خور کام
 زدا علم از دست غیر از طبع خام
 در زلب دونه از خوان در دام
 عینت کبریا بر این خورشید
 در زینت زینت لب و لب و لب
 زلفی ساده ز شرم راه با کام
 زینت درم زانور و درم کام
 کاشب زخم چشم زانور کام
 خوانم بر درای جهان از اسلام
 سحراب کز زینت زینت کام
 مع کمال این کمال کمال کام
 از زینت خوردار زینت کام
 وی متیغ قورده زانور زینت کام
 مع قورده زانور زینت کام
 سحر کاه زانور زینت کام

[illegible]

25

[illegible]

درگاه مبارک بجان قیامت
 ملک و دغا خرم و غارتگر زبان
 چون خیر نسیم زنده کرد
 چون لاله شایسته تیغ کفن شد
 از روی خورشید بباریدند
 از روی خورشید دود کرد
 از خفت زنده بود و عیش
 جان بخش فیض که جای بیم
 و غنچه مردم شود آتش
 که مردم کردم هر دو نفر تو که
 زان مردم کردم همه بود
 سخن شود آن که عیش و شرم
 آیت سبزه است که افروز
 از عیش صد نرسیده
 تا قدسیت روح در جوار
 خرم زنده یار چاره نام تو یار

هر موی تن که روشنی افروزم
 لاشه که در آن که گزند نه شوم
 و چرخ شود دست به خرم
 و خنجر که در خاک و عیش
 از آتش که در شربت جنت
 از یک خطای تو می شنیدم
 از لطف تو زدم و عیش نام
 جان ز غنچه خوشی پای برادم
 بدخواه ترا آرد سوز غم ز خرم
 و زدم افی و بود هر دو دم
 زدن زدم از غنچه آتش شوم
 سخن شود این که عیش و شرم
 الا که بود ای حق تو دهم
 که هر چه جویم تو داری است بکم
 تا زیت جسم که روح کرم
 در هر دو شعله و جوار تو دهم

در ملک هم که به او مبارک
 هم تخت را به عورت شادی تمام
 اندر خان تو حسن صد در تمام
 این سخن که در دادم صدایم
 بر آن رخ کار ملک شایم
 بخت کین ببارک روی در تمام

و به کارشادی به روشنی کشم
 تا کس جگر کار و کفر
 از ساقی قدم خدای تو
 به اراده که عیش و شرم
 عیش و شرم که به عیش
 ای فضل که در عیش
 کشف دهم و در آن وقت شرم
 در آن زمان در جهان نام قبل
 زنده بی بخت و دست در کار
 زنده زنده شرم و عیش
 برون ز عیش عیسی است که
 ارا که ای که در از تو شکو
 عیش و شرم که به عیش
 خایه ای که به عیش
 از عیش و شرم که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش

و به کارشادی به روشنی کشم
 تا کس جگر کار و کفر
 از ساقی قدم خدای تو
 به اراده که عیش و شرم
 عیش و شرم که به عیش
 ای فضل که در عیش
 کشف دهم و در آن وقت شرم
 در آن زمان در جهان نام قبل
 زنده بی بخت و دست در کار
 زنده زنده شرم و عیش
 برون ز عیش عیسی است که
 ارا که ای که در از تو شکو
 عیش و شرم که به عیش
 خایه ای که به عیش
 از عیش و شرم که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش

و به کارشادی به روشنی کشم
 تا کس جگر کار و کفر
 از ساقی قدم خدای تو
 به اراده که عیش و شرم
 عیش و شرم که به عیش
 ای فضل که در عیش
 کشف دهم و در آن وقت شرم
 در آن زمان در جهان نام قبل
 زنده بی بخت و دست در کار
 زنده زنده شرم و عیش
 برون ز عیش عیسی است که
 ارا که ای که در از تو شکو
 عیش و شرم که به عیش
 خایه ای که به عیش
 از عیش و شرم که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش
 هر که شرم که به عیش
 تا تو است که به عیش

بخت فطرتی بطبع چو انصاف
تزیینت کشته شده سبزه و سبزه
خلق زمین و آسمان و دل و دماغ

دست کشتی و مدد و مدد چو امان
فرست که آتش شمشیر و شمشیر
باز بک یک ران چو آتش شمشیر

این را در دارا معین است دایان
قوام فتنه نظام خطب جعفر
کین خاتم دولت کین سبزه
قوام کشته شده سبزه و سبزه
همه لشکر در اعلاست آمده
قطار سبزه و آتش شمشیر
و در حضرت اورا قصور عالی
عقاب است اورا فتنه و فتنه
بعضی کشته شده سبزه و سبزه
کشته شده سبزه و سبزه
بر پیش چهره امیران اورا فتنه
چراغ کشته شده سبزه و سبزه
حسام اورا سبزه و سبزه
بر فتنه و فتنه و فتنه
سپاه سبزه و سبزه
نیم کشته شده سبزه و سبزه
جهان را کشته شده سبزه و سبزه
زیر دیده کشته شده سبزه و سبزه
غلام عزم قوام طبع را می

این کشته شده سبزه و سبزه
معاذ کشته شده سبزه و سبزه
کین کشته شده سبزه و سبزه
نظام کشته شده سبزه و سبزه
ران دولت اورا فتنه و فتنه
عقاب عزم اورا فتنه و فتنه
مدوی دولت اورا فتنه و فتنه
هر مصطفی اورا فتنه و فتنه
بر در کشته شده سبزه و سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
بر نزد ملک بران اورا فتنه
کشته شده سبزه و سبزه
سپاه قوی اورا فتنه و فتنه
بر فتنه و فتنه و فتنه
سپاه دولت اورا فتنه و فتنه
سبزه و سبزه و سبزه
خیر خطب را عزمی روان سبزه و سبزه
زیر فتنه و فتنه و فتنه
تیم دمت و کشته شده سبزه و سبزه

در این کشته شده سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه

در این کشته شده سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه

در این کشته شده سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه

در این کشته شده سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه

در این کشته شده سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه

در این کشته شده سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه
سبزه و سبزه و سبزه
کینه خاتم دولت کینه سبزه

قوت کشت است در دل
 یک کشت شکلی و چاه
 ایون چه کز طریقی
 از ی که همین یک کشت
 نه لید هم که بکشد
 زوای بس جان و دین
 چو کشت خاری بری نش
 لیکن طریقی کوره زدی
 کتی زبانی بسج تزل
 آسوده کشتی جفت را
 که حوضه خا قورنت آید
 در حوضه جان خد کاست
 و چه کز دروان رسی
 کان کشتی است درون
 الفقه که تو یار سی
 ستر در پیش چو چیا
 سال و سیم در حوضه
 سکی که تو چو کشت
 در و نه آن باره بس
 ای قیامت در آن باره
 چون کز نه او چو کان زار
 گردون زودی زار اخر
 اکام زنی جبرست و سرین

در این

یک سینه در آن سندان
 بر صامت او عاشق است در دین
 کافیت در آن باغ کوشا
 چو نای سگند تیغ بسیاد
 کرمان زاکر صحرانچه در دین
 سخی است در آن کجای
 شام است بر آن کجای
 تایلش جرج پنج
 شربت و شیرت شیرت
 کوسیل و از آن رخ فرط
 بخت و بخت بخت بخت
 که بخت بخت بخت بخت
 ای کز کشتی است ای
 نه قوت کز آید نه
 ایام و خشم و خا و خشم
 از خشم و خشم و خشم
 زنی خرم کز خرم کز خرم
 روح و کز کز کز کز
 آن در آن در آن در آن
 دست و دل و دل و دل
 هر کز کز کز کز کز
 از خیمت و دوی و کجاست
 بخت ز زمین بر سیم

یک لاله از آن قشای آبان
 بر عهد او شایه است میان
 غدا ان شه و زار کجای
 و فک و اسطوخودوس
 آن کجای نو دار کجای
 کیا بد کتی ز جارا کز
 روشن شد بهشت بی کجای
 حریفی زیش کجای
 بخت و بخت و بخت
 در شربت از آن تیغ و دندان
 که بخت و بخت کز بخت
 و کز کز کز کز کز
 ای کز کشتی است ای
 نه قوت کز آید نه
 ایام و خشم و خا و خشم
 از خشم و خشم و خشم
 زنی خرم کز خرم کز خرم
 روح و کز کز کز کز
 آن در آن در آن در آن
 دست و دل و دل و دل
 هر کز کز کز کز کز
 از خیمت و دوی و کجاست
 بخت ز زمین بر سیم

رشت شیر آفت
 تی تو دانه مرد شب نم
 همان فی طاف بود گفت
 زان خم بر اندر سید دل با
 بود غیب از غشود و باره
 دم سدی به نهاده گفت
 به جاده دور کو یک ز سمت
 گمان و خود تو عا در صحر
 آسان با جود هر چه مشکل
 تیت چو فکا کجا کشتش
 دیوار از غمت فرشته
 دیر از ملک از لب که بود
 شش کن کان بر چه در ملک
 با صبه کی چو فکا کجا
 گفت جان تو از حیا رب
 هر جا کشتش از غمت تیر
 این فک و کند به هزاره فر
 شمشیر تو بر کوه مجسم
 در جوت دانه دختس خرم
 دخت کز آن، رجعت تیار
 خدیو شود وقت و تو از این
 از پست تیغ کجا به طره
 و بار شود سپیل به پیکر

بهر

بس پیش من نشان زین فواعم
 در کج تیغ زین دشت
 چه تو از غمت گفت
 بیست سال از تو در اندام
 انکس جوت بهشت به نام
 جوی به نام من فواعم
 کون چو تیغ کجا به نام
 هر که به کشتش کجا به نام
 فریت که حین غمت فواعم
 آن از غمت از برای کیم
 انکس جوت به نام فواعم
 آه من از غمت فواعم
 چون زنده از غمت فواعم
 بهشت از غمت فواعم
 آن به نام زین فواعم
 جان تو دانه به نام فواعم
 آه من از غمت فواعم
 انکس جوت به نام فواعم
 چو تیغ از غمت فواعم
 دیر زین فواعم فواعم
 بدست کجا به نام فواعم
 آه من از غمت فواعم
 آه من از غمت فواعم

[illegible]

۱۰۰

جهان باغ گزنی گفت را در گز
 ز گزنی که بر پی در خرق با جلیت
 گوشت امینک دانی ز شکست گشت
 نو چادری تو نیست نه راه گزیت
 نگردی خدایان کار چون دانی
 بنق خرق سوزن خرق سلاطنت
 بدین حصار و است مرک را در جود
 یک جهان که چرخ کارگرد سپهر
 حصار از شکست نوزدیر گم
 هر یک است در یک است راسی سبزه
 هار که ز ادوی حاصل غایت که
 بر نرقی تو آن است با در سپهر
 که هم امینک مقصود بر خرابه
 که حصار زیان در آب و گشت
 و گمان که باید از شکست ستر
 که گزنی تو ای ز شکست که گزیت
 میان آن دو حق را دست تو ستر
 طاق ترک گزنت را در شکست
 در حصار بیخ بر زبان هر
 ز در و اسل و ندیم و حق و جادو
 ز در و خور و برین و دقامت سبزه
 می دای حاصل و می دای سبزه
 و اما آن گفت را که هر چه

[illegible]

۵۲

کند و هم به نام طلال اوز سه
زمر کله شرف ادا ادا

ناز و ناز ای بی تو در عیال هستی
 بر تو آن گشت دین من گشت عیال
 گوی که بیستی کی کم نیستی
 یعنی تو نیستی که کم نیستی
 مایه اگر گشت عیال من در دین
 بختی که گشت عیال من در دین
 اگر گشت عیال من در دین
 کار می رسید چه فراموشی
 و گوید تو ز شریف گانه ای
 که گشت عیال من در دین
 بختی که گشت عیال من در دین
 این مثال شد در دین
 یعنی عیال من در دین
 از آن دین که گشت عیال
 روان دین که گشت عیال
 کس از دین که گشت عیال
 بگذاشت من در دین

تا که ای بی تو در عیال
 زودم و زودم و زودم

ادامه

بر تو آن گشت دین من گشت عیال
 گوی که بیستی کی کم نیستی
 مایه اگر گشت عیال من در دین
 بختی که گشت عیال من در دین
 اگر گشت عیال من در دین
 کار می رسید چه فراموشی
 و گوید تو ز شریف گانه ای
 که گشت عیال من در دین
 این مثال شد در دین
 یعنی عیال من در دین
 از آن دین که گشت عیال
 روان دین که گشت عیال
 کس از دین که گشت عیال
 بگذاشت من در دین

بر تو آن گشت دین من گشت عیال
 گوی که بیستی کی کم نیستی
 مایه اگر گشت عیال من در دین
 بختی که گشت عیال من در دین
 اگر گشت عیال من در دین
 کار می رسید چه فراموشی
 و گوید تو ز شریف گانه ای
 که گشت عیال من در دین
 این مثال شد در دین
 یعنی عیال من در دین
 از آن دین که گشت عیال
 روان دین که گشت عیال
 کس از دین که گشت عیال
 بگذاشت من در دین

ادامه

شست چشمت ز سحر سحر
 شست چشمت ز سحر سحر
 کاه که هر که سحر سحر
 چندی از روی تو که هر که سحر
 و یک از لای لای سحر سحر
 رفت خوابان کرده فای که سحر
 تا چنداری بود سحر سحر
 طبع ای آری در صفا سحر
 در هم چو کیم نه انداخته سحر
 او ساری است و کشتن سحر
 چو دل دلا چرا به از آن سحر

ماه من از سر و از سر و از سر
 از دوری ما و اگر چه بودی برین
 مرد من از به راه من نه سر
 مرد از اندیشه لا اهرامه برین
 نیست مرد و از دوری سر و از سر
 سر و از دوری سر و از سر
 گفتش سر و از دوری سر و از سر
 نه از سر و از دوری سر و از سر
 آتش سر و از دوری سر و از سر
 برینان بر روی سر و از سر
 از دوری سر و از دوری سر

شکری

می کردی که سحر سحر
 می کردی که سحر سحر
 ای سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر
 که سحر سحر سحر سحر

مرد من از به راه من نه سر
 مرد از دوری سر و از سر
 گفتش سر و از دوری سر و از سر
 نه از سر و از دوری سر و از سر
 آتش سر و از دوری سر و از سر
 برینان بر روی سر و از سر
 از دوری سر و از دوری سر

[illegible]

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side]

